

σιώπα καὶ φιμύθητι (sic) εὐθύς νά την προστάξης,
νά μας ἐβγάλης τούς πτωχοὺς ἐκ τὴν αἰχμαλω-
[σίαν]

- ὡς ἂν τοὺς ἀποστόλους σου ἐκ τὴν κλυδωνησίαν.
Εἰπόν σοι, «ἀπολλύμεθα, δέσποτα ἐπιστάτα.»
140 καὶ παρευθὺς τοὺς ἤκουσας, λέγεις καλὰ μαντότα·
«ἐγὼ εἰμι· ἐγέρθητε, τίποτε μὴ φοβήσθε,
μόνον νά με δοξάζετε καὶ ἐξομολογήσθε.»
145 «ὦ, καὶ νά ἤθελες εἰπεῖ «σὲ μᾶς τοιούτους λόγους
καὶ νά μας ἐλευθέρωνες ὡς ἂν τοὺς ἀποστόλους.
Εἶπες νά εἶσαι μετ' ἐμᾶς ἕως τῆς συντελείας
καὶ τώρα μᾶς ἐπαράτησες (1) εἰς βάθος ἀπωλείας
καὶ μόνον κινδυνεύομεν πότε καὶ νά πνιγοῦμεν.
Ἄλλὰ, φιλανθρωπότατε, πρόσταττε, νά ἐβγοῦμεν
150 μέσα ἀπὸ τὴν κἀμίνον αὐτὴν ποῦ μας φλογίζει,
εἰς σὲ τὸ θάρρος ἔχομεν, εἰς σὲ καὶ τὴν ἐλπίδα
νά ὑψώσῃς ἀπὸ ἄνω μας ἐτούτην τὴν παγίδα·
καὶ ὑψώσῃς, μακρόθυμε, Χριστιανῶν τὸ κέρας,
καὶ δὲς ἡμῖν τὴν ἀνεσιν καὶ φῶς τὸ τῆς ἡμέρας,
155 ἐλεῆ σου τὰ πλοῦσια, θεέ μου, χάριστέ μας,
καὶ μέσα ἀπὸ τὰς χεῖράς του κάμε λευθέρωσέ μας,
διότι εἶν'» κατὰ πολλὰ βαρὺς καὶ θελιμμένους
τῆς δουλωσύνῃς ὁ ζυγὸς καὶ παραπονεμένους.
Ἄν κάμῃς τοῦτο τὸ καλὸν με τὴν σοφίαν σου
[γνωσίν]

160 ὅλα τῆς γῆς τὰ πέρατα σὲ θέλουν ἐπαινῶσιν. (1)

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ.

Αἰ εὐχαι τῆς πρωτοχρονίας

Σήμερον ἐξῆλθον ἀνὰ τὰς ὁδοὺς, ἀναζητῶν κα-
τάλληλόν τι καὶ ὄχι πολὺ ἀκριβὸν παιγνίδιον
διὰ τὸν υἱὸν τοῦ προῖσταμένου μου — πενταετῆς
τρελλόπαιδον, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸ λέγειν τῆς
οἰκογενείας του, ἀπὸ τοῦδε παρέχει ἐνδείξεις πνεύ-
ματος πρωϊμωτάτου καὶ ἐντελῶς ὑπερόχου.—
Ἐπαναλαμβάνεται δηλαδὴ καὶ ἐδῶ ἡ ἱστορία
τῆς γλαυκὸς τοῦ Λαφονταίνου:

Mes petits sont mignons
Beaux, bien faits et jolis sur tous les points.

Βαδίζων ἐν τῷ βορβόρῳ καὶ ὑπὸ τὴν βροχῇ,
κατὰ μῆκος τῶν προχείρων καταστημάτων τῶν
ἀνεγερθέντων ἐπὶ τοῦ βουλευθάρτου, παρετήρουν
ὅτι εἰς τὰς ἐκθέσεις ταύτας, τὰς εἰδικῶς προωρι-
σμένας διὰ τοὺς προσφέροντας εὐθητὰ δῶρα, τὰ
παιδικὰ παιγνίδια κατέχουσιν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος
μᾶλλον περιωρισμένην θέσιν. Βλέπει τις εἰς τὴν
σειρὰν μυροπώλας, κατασκευαστὰς ἐπισκεπτη-
ρίων ἀστραπιαίως ἐκτυπούμενων, ἐφευρέτας σφρα-
γίδων ἐκ νικελίου μὴ φθειρομένου, βιβλιοπώλας
ἐκθέτοντας ὑποτετιμημένας φωτογραφίας, παντο-
δαπούς ἄλλους μεταπράτας, ἀκόμη κύριόν τινα
ιστάμενον ἐνώπιον μέλανος πίνακος καὶ πωλοῦντα
ὀδηγίαν πρὸς ταχεῖαν ἐκτέλεσιν ἀριθμητικῶν ὑ-
πολογισμῶν. Κάπου κάπου δὲ μόνον ἀνακῦπτει
πενιχρὸν τι παράπηγμα, ἐν ᾧ πλαγγόνες καὶ

(1) Κῶδ. ἐπαράσεις.

νευρόσπαστα αἰωροῦντα μελαγχολικῶς μεταξύ
δύο λυχνιῶν πετρελαίου. Ἐν τοῖς μεγάλοις κα-
ταστήμασι, τὰ παιγνίδια καθίστανται ἡσυχασ-
μᾶλλον περίπλοκα, πολυτελῆ καὶ ὡς εἰπεῖν ἐπι-
στημονικά. Εἰς τὰ μικρὰ λαϊκὰ καταστήματα
σπανίζουσι καὶ ἐκλείπουσιν. Νομίζει τις ὅτι τὰ
παιδιά τῆς σήμερον δὲν πικίζουν πλέον. Μετὰ
πολλοὺς διαταγμοὺς καὶ ἀνωφελεῖς ἐρεῦνας, ἐξέ-
λεξα τέλος ἐν θέατρον, θέατρον ἀρκούντως μέγα,
ἐφοῦ χρυσοῖς γράμμασιν ἀνεγινώσκειτο ἡ ἐπιγραφή
Μελόδραμα, μετὰ δύο προσθέτους σκηνογραφίας,
ὧν ἡ μίχ παρίστα δάσος, ἡ δὲ αἴθουσαν, πρὸς
τούτοις δὲ δώδεκα νευρόσπαστα ἐνδεδυμένα καὶ
ἀνηρητημένα ἀπὸ σύρματος ἐξ ὀρεχάλκου. Ἐκαυ-
χόμεν ἔνδομύχως διὰ τὴν ἀγοράν μου. Ἐνεθυ-
μήθην τὴν ἀφεστῶσαν καὶ εὐτυχῆ ἐποχῇ, καθ'
ἣν ὄμοιον θέατρον, δωρηθὲν μοι τὴν 1 Ἰανουα-
ρίου, μοὶ ἐνεποίησε μίαν τῶν εὐαρέστων ἐκείνων
ἐκπλήξων, αἱ ὁποῖαι φαιδρύνουσιν ὀλόκληρον τὴν
ζωὴν ἐνὸς παιδίου. Πηλοβατῶν ὑπὸ τὴν ψεκά-
ζουσαν βροχῇ, μετὰ τὸ δῶρόν μου ὑπὸ μάλης, ἐνε-
θυμούμην τὴν θελκτικὴν ἐξέγερσιν ἐκείνης πρω-
ίας τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, εἰς τὸ βάθος τῆς μι-
κρᾶς μου ἐπαρχιακῆς πόλεως. Μόλις οἱ κώδω-
νες τῶν ναῶν ἐσήμαινον τὸ πρῶτον ἐπιθινὸν καὶ
ἐγὼ μετὰ ὀφθαλμοὺς ὀλανοίκτους ἤρευνον ὀλόγυρα
τὸν κοιτῶνα. Πάντες ἐκοιμῶντο ἀκόμη εἰς τὴν
οἰκίαν, ἀλλὰ μακρόθεν, διὰ τῶν σκοτεινῶν ὁδῶν,
ἀντήχει ἡ ὄρθριος συμφωνία, ἣν ἡ μουσικὴ τῆς
ἐθνοφυλακῆς ἀνέκρουεν ὑπὸ τὸν οἶκον ἐκάστου
τῶν προυχόντων τῆς πόλεως· βαθμηδὸν οἱ ἔρρυθ-
μοι ἤχοι προσήγγιζον, ἡ μουσικὴ ἀνέκρουε φαι-
δρὸν ἐμβατήριον ὑπὸ τὰ παράθυρά μας, εἶτα δ' ὁ
θόρυβος ἀπεμακρύνετο ἐκ νέου καὶ ἐξηφανίζετο
εἰς τὸ βάθος τῶν προαστείων. Αἱ τεφραὶ τῆς
ἀμφιλύκης ἀνταύγειαι ἐλευκαιοῦν τὸ παράθυρον,
μὴ δυνάμενος δὲ πλέον νὰ παραμείνω ἐν τῇ
κλίνῃ, ἐπήδων κάτω, μετέβαινα γυμνόπους νὰ
ἀπευθύνω τὴν πρωτοχρονιάτικην εὐχὴν εἰς τὴν
οἰκογενεῖάν μου καὶ παρετήρουν τὸ πολυπόθητον
θέατρον, τοποθετημένον ἐπὶ τινος τραπέζης, με-
ταξὺ δύο κουφωμάτων, καὶ βεβουλισμένον εἰσέτι
ἐντὸς μυστηριώδους σκιοφωτος, ἐπαυξάνοντος τὰ
θέλητρα τοῦ ἀνελπίστου τούτου δώρου...

Αἱ ἀναμνήσεις αὗται κατ' ἀρχάς μὲν μοὶ ἐνε-
πνευσαν μέγαν ἐνθουσιασμόν ὑπὲρ τοῦ δώρου τοῦ
προωρισμένου διὰ τὸν γόνον τοῦ προῖσταμένου
μου, ἀλλ' εἶπειτα καθόσον ἐπλησίαζα πρὸς τὴν
κατοικίαν τοῦ ἐπισήμου τούτου ὑπαλλήλου — ἔ-
νεκα τῆς βροχῆς ἄρα γε ἡ τοῦ βάρους τοῦ δέ-
ματος ὅπερ ἐκράτουν ὑπὸ μάλης; — ἡσθάνομην
τὸν ἐνθουσιασμόν μου καταπίπτοντα, ὡς σπογγώ-
δης ὀμελέττα ἦν ἀφίνοσι νὰ ψυχανθῇ. Δὲν
εἶμαι φιλόκοσμος καὶ ἐπικαίετομαι τὴν σύζυγον
τοῦ προῖσταμένου μου ἅπαξ τοῦ ἔτους μόνον. Ἡ

ιδέα δὲ ὅτι ἔπρεπε νὰ παρουσιασθῶ ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐκείνῃ, ἐν ἣ πιθανῶς εὐρίσκοντο πρὸ ἐμοῦ καὶ ἄλλοι ἐπισκέπται, μὲ ἔκαμε νὰ ἀνατριχιῶ δλόκληρος καὶ ἤρχισα νὰ ἀμφιβάλλω περὶ τῆς ὑποδοχῆς ἧτις ἐπεφυλάσσετε εἰς τὸ δῶρόν μου. Φθὰς πρὸ τῆς αὐλείου θύρας παρ' ὀλίγον νὰ ἀνακρούσω πρῶμναν. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους καταβάλλων ὀλόκληρον τὸ θάρρος μου εἰσέρχομαι. Εὐρεῖα μαρμαρίνη κλίμαξ, διὰ θερμαγωγῶ θερμαιομένη καὶ καλυπτομένη ὑπὸ παχυχνόου τάπητος, ἐφ' οὗ ἀπαμβλύνεται ὁ κρότος τῶν βημάτων. Ὁ προϊστάμενός μου κατοικεῖ εἰς τὸν τρίτον ὄροφον. Εἰς ἐκάστην βαθμίδα ἦν ἀνέρχομαι αἰσθάνομαι τὴν φυσικὴν ἀτολμίαν μου ἐπιτεινομένην καὶ ἀνελίσσεται πρὸ ἐμοῦ ὀλόκληρος σειρά ὄχληρῶν ἐρωτήσεων.—Θὰ εἰσέλθω ἀμέσως μὲ τὸ θεατρὸν μου ἢ θὰ τὸ ἀφήσω εἰς τὸν ἀντιθάλαμον, ἀφοῦ εἰδοποιήσω ἐπιτηδεῖως τὸν ὑπηρετὴν; Ἐν τούτοις ἐὰν ὁ μικρὸς εἶνε εἰς τὴν αἴθουσαν, θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ τοῦ προσφέρω ἀμέσως τὸ εὐτελές μου δῶρον.—Σημαίνω τὸν κώδωνα ἀμηχανῶν. Μοῦ ἀνοίγουν, ἀλλ' ἄμα εἰσέρχομαι, ἐνῶ προσπαθῶ νὰ ἀποθέσω τὸ ἀλεξιβροχόν μου, τὸ δέμα ὅπερ κρατῶ ὑπὸ μάλης πίπτει μετὰ πατάγου κατὰ γῆς. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀκριβῶς, ἡ σύζυγος τοῦ προϊσταμένου μου ἐξήρχετο τῆς αἰθούσης, ἵνα προπέμψῃ ἐπισκέπτριάν τινα. Μὲ βλέπει γονυπετῆ ἐπὶ τοῦ δαπέδου νὰ περισυλλέγω τὰ νευρόσπαστα, τὰ ὁποῖα διεσπάρησαν κατὰ τὴν πτωσιν. Τραυλίζων ἐξηγῶ αὐτῇ τὴν ἀφορμὴν τῆς ἐπισκέψεώς μου, αὐτὴ δὲ ὑπομειδιῶσα μᾶς εἰσάγει, ἐμὲ καὶ τὸ θεατρὸν μου εἰς τὴν αἴθουσαν, πλήρη κυριῶν.—Ποτὲ δὲν ἠμπόρεσα νὰ εἰσέλθω ἀτάραχος εἰς αἴθουσαν, ἐν ἣ εὐρίσκονται ἄλλοι.—Νομίζω ὅτι πάντες προσηλοῦσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ ταπεινοῦ μου ἀτόμου. Κλονοῦνται οἱ πόδες μου, προσκόπτω ἐν τῇ ἀδεξιότητί μου κατὰ τῶν ἐπίπλων καὶ ὑποσκάζων διευθύνομαι πρὸς τὸν μικρὸν τῆς οἰκίας, τὸν ὁποῖον διαβλέπω ἐν τινι γωνίᾳ, ἰππεύοντα ἵππον ἐκ καρτονίου, φυσικοῦ σχεδὸν μεγέθους. Ὁ μικρὸς, φέρων χιτῶνα ἐκ βελούδου καὶ περιπόδια ἐρυθρά, ἔχει ἤδη περίξ αὐτοῦ σωρὸν παιγνιδίων πολυτιμῶν—ἓνα σταῦλον δι' ὀκτὼ ἵππους, ἓνα ἀτμοκίνητον σιδηρόδρομον, φρούριον πλήρες στρατιωτῶν γυμναζομένων.—Ἐν μέσῳ τῶν λαμπρῶν τούτων ἀντικειμένων προμαντεύω, ὅτι τὸ ἰδικόν μου ἀγοραῖον παιγνίδιον θὰ ἀποτελῇ πένθιμον ἀντίθεσιν καὶ τοῦτο ἐπαυξάνει τὴν ἀτολμίαν μου.—Αἰμίλιε, λέγει ἡ μήτηρ μετ' ἐλαφροῦ τόνου ἀβρόφρονος εἰρωνίας, εὐχαρίστησε τὸν κ. Τριστάν ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ σοῦ φέρῃ αὐτὸ τὸ θεατρὸν.—Καὶ ἐγὼ διὰ χειρὸς τρεμούσης ἐξάγω τὸ *Μελόδραμα* μου τοῦ ἐκ φαιῦ χάρτου περικαλύμματος καὶ καταθέτω τὴν προσφορὰν μου ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Αἰμιλίου, ὅστις ἴσταται ἀ-

γερώχως ἐπὶ τοῦ ἵππου του. Ἐπειτα κάθημαι ἐκ νέου ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ἐδωλίου μου· δὲν εἰζέρω τί νὰ εἶπω· ἄλλως οὐδεὶς μοῦ ἀπευθύνει τὸν λόγον· ἡ συνομιλία, διακοπεῖσα πρὸς στιγμὴν, ἐπαναλαμβάνεται. Ἡ οἰκοδέσποινα, ἧτις ἐπιτηθεύεται τὴν εἰδήμονα ἐν τῇ φιλολογίᾳ, ἐκφράζει τὴν γνώμην τῆς περὶ τῆς Φεδῶρας καὶ τοῦ τελευταίου μυθιστορήματος· ἀλλ' ἐγὼ ὅστις οὔτε τὸ δρᾶμα εἶδον, οὔτε τὸ μυθιστόρημα ἀνέγνω, ἴσταμαι ἄφωνος ἐπὶ τοῦ καθίσματός μου καὶ ἀκροῶμαι μετ' ἀορίστου μειδιάματος. Μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας, θέλω νὰ ἀπέλθω, ἀλλ' ἡ ἔξοδος μὲ τρομάζει ὅσον καὶ ἡ εἴσοδος, μετὰ δέους δὲ ἀναλογίζομαι τὴν στιγμὴν καθ' ἣν πρέπει νὰ ἐγερωθῶ, νὰ ἀποχαιρετίσω τὴν κυρίαν καὶ νὰ ἐξέλθω χωρὶς νὰ προσκρούσω κατὰ τῶν ἐπίπλων. Ἀποφασίζω λοιπὸν νὰ παρμείνω μόνος μὲ τὸν Αἰμίλιον, ὅστις ἄνωθεν τοῦ κέλητος αὐτοῦ παρατηρεῖ μετὰ περιφρονητικῆς ἀδιαφορίας τὸ κακοχρυσωμένον θεατρὸν μου. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ὁ μικρὸς αἰσθάνεται ἐνδόμυχον ταπεινώσιν διὰ τὸ δῶρόν μου καὶ τοῦτο μὲ λυπεῖ κατὰκαρδα. Δὲν ἀκούω πλέον τὸν ψιθυρὸν τῶν συνομιλιῶν, δὲν ἀνοίγω τὰ χεῖλη, παρατηρῶ δὲ μετὰ περιεργείας τὴν χλωμὴν φυσιογνωμίαν τοῦ ἀψικόρου τούτου παιδός, ὅστις ταλαντάται ἐπὶ τοῦ ἐκ καρτονίου ἵππου του καὶ τοῦ ἀπευθύνω ἐνδιαθέτως τὸ ἐπόμενον λογιδριον :

«Νεαρέ Αἰμίλιε, καταφρονεῖς τὸ δῶρόν μου. Ἀφοῦ δὲν ἠμπόρεσα νὰ σὲ εὐχαριστήσω, θέλω τοῦλάχιστον κάτι νὰ σοῦ εὐχηθῶ. Αἰ εὐχαί εἶνε τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα τῶν ταλαιπώρων πτωχῶν. Ἴδου δὲ ἡ ἰδική μου εὐχή, ἐκ βάθους ψυχῆς προερχομένη.— Μὴ εἶσαι ἀτολμος εἰς τὸν βίον σου. Ὁ κλεινὸς Ῥωμαῖος, τοῦ ὁποῖου φέρεις τὸ ὄνομα, δὲν εἶχε τὸ ἐλάττωμα τοῦτο καὶ ἐπῆγε πολὺ ἐμπρός. Ἡ ἀτολμία εἶνε ἀμάρτημα θανάσιμον. Ἐχει τὴν ἀρχὴν τῆς ὄχι μόνον εἰς νευρικὴν τινα ἀδυναμίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς εἶδος νοσηρᾶς μερμηνῆς περὶ τῆς γνώμης τῶν ἄλλων. Εἰς τὸ βάθος ἐκάστου ἀτόμου ἀνθρώπου ὑπάρχει χαρακτὴρ ὑπερήφανος, τόσον ἀνησυχῶν περὶ τῶν κρίσεων τῶν ἄλλων δι' αὐτόν, ὥστε ἡ ἀνησυχία αὕτη τοῦ ἀφαιρεῖ πᾶσαν ἡρεμίαν πνεύματος καὶ πᾶσαν αὐτοβουλίαν. Οἱ ἀτολμοὶ ἐκτός τοῦ ὅτι ζημιῶσιν ἑαυτοὺς—καὶ εἶμαι φεῦ! εἰς θέσιν νὰ τὸ γνωρίζω—εἶνε ὑπὸ κοινωνικὴν ἐποψίν χαρτία ἄγραφα. Ἐλλειψίς αὐτοβουλίας, αἰσθήματα συμπαθείας παραλυόμενα ὑπὸ ἀνοήτου ἀνθρωπίνης εὐλαθείας, ἐνοχος σιγὴ ὅταν εἶνε ἀνάγκη λόγων, ἀνωφελεῖς λόγοι ὅταν εἶνε ἀνάγκη ἔργων. Ἐὰν κατὰ τὴν παροιμίαν ἡ τύχη βοηθῇ τοὺς τολμηροὺς, ἡ ἀτυχία κατ' ἀντίστροφον λόγον, καὶ δικαίως, εἶνε ὁ κλῆρος τῶν ἀτόλων. Σοῦ εὐχομαι, λοιπὸν, Αἰμίλιε προωίμως νὰ ἀποκτήσης τὴν ἐτοι-

μότητα και τὸ θάρρος, τὰ ἀπαιτούμενα ἵνα βαδίσῃς εὐσταθῶς ἐν τῷ βίῳ. Οὐμίλει ἀγερώχως καὶ μετ' εὐχερείας, βλέπε περίξ σου ἄνευ δειλίας, ἐκλεγε δὲ καὶ ράπτῃν καλόν, διὰ νὰ μὴ εἶσαι γελοῖος ἕνεκα τῶν φορεμάτων σου. Τίποτε δὲν αὐξάνει τὴν ἀτολίαν ὅσον ἢ συναισθησις ὅτι εἰνέ τις κακῶς ἐνδεδυμένος. Ἐγενήθης εἰς ἐποχὴν ἀμειλίκτως θετικὴν, καθ' ἣν ὅσοι δὲν γνωρίζουσι νὰ χρησιμοποιήσωσι τοὺς ἀγκῶνας καὶ τὰς πυγμαίς, ὅπως ἀνοίξωσι διόδον μεταξύ τοῦ πλήθους, κινδυνεύουσι νὰ κατασυντριβῶσιν. Θὰ λάβῃς ἀνάγκην πασῶν τῶν ἀρετῶν, τὰς ὁποίας σοῦ ἐπεύχομαι. Ἄ! ἐάν ἦτο δυνατόν νὰ ἀρχίσῃ τις ἐκ νέου τὴν ζωὴν του καὶ νὰ προικίσῃ ἑαυτὸν δι' οἰωνδῆποτε προτερημάτων κατ' ἀρέσκειαν ἅμα τῇ γεννήσει του, ὡς ἔκαμον ἄλλοτε αἱ Μοῖραι διὰ τοὺς ἀναδεκτούς των, θὰ ἐδώρουν εἰς τὸν ἑαυτὸν μου τὴν βώμην τοῦ Ἡρακλέους, τὴν στωμυλίαν δέκα δικηγόρων, τὸ θετικὸν πνεῦμα ἀρχαίου ἐμπόρου καὶ τὴν ἰταμότητα τοῦ δὸν Ζουάν. Τούναντίον δὲν θὰ ἀπέκλειαι ἀπ' ἐμαυτοῦ ὄνειροπόλον φαντασίαν καὶ ρομαντικὰς νευρώσεις καὶ μετριοφροσύνην ἄκαιρον. Ἄλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀνανεωθῇ ἡ ζωὴ μου, ὡς δὲ λέγει καὶ ὁ Παῦλος Ρίχτερ, ἴσα— ἴσα περὶ τελευταίας τινὸς ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου, ἀπὸ νεκρωθὲν ἐνεκρώθη καὶ τὸ παρελθὸν παρῆλθε.» Δὲν θὰ ἀναζωογονήσω ποτὲ τὰς ἐλπίδας τὰς γεννηθείσας περίξ τοῦ λίκνου μου, ὡς δὲν θὰ ἀναζωογονήσω ποτὲ τοὺς ἤχους τῶν τυμπάνων, ἅτινα ἀνέκρουον ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου, ἐν τῇ μικρᾷ ἐπαρχιακῇ πόλει, τὴν ἐωθινήν συμφωνίαν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους. Ὁμοιάζω πρὸς πεπαλαιωμένην ἄμαξαν, ἣτις τόσους δρόμους διέτρεξεν, ὥστε κατήντησεν ἐντελῶς σαθρὰ καὶ κοινορτώδης, προσεχῶς δὲ θὰ ριφθῇ ὡς ἄχρηστος εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ἀμαξοστασίου. Ἄντι ὀρθρίων συμφωνιῶν, δὲν ἀκούω πλέον ἐν τῷ μονῆρει ἀσύλῳ μου ἢ τὴν ἀρμονίαν τῶν τελευταίων βόμβων τῆς ἡμέρας, ὅταν ἡ ὀμίχλη ἀνέρχεται ἀπὸ τῆς κοιλάδος, ὅταν ἐπὶ τῶν στεγῶν περιδινούνται οἱ ἐσπερινοὶ ἄτμοι καὶ ἀνάπτονται ἐν πρὸς ἐν τὰ φῶτα. Σὺ, Αἰμίλιε, ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ψευδοῦς ἴππου σου ἀρχίζεις τοὺς πρώτους τοῦ βίου δρόμους· διὰ τοῦτο σοῦ εὐχόμαι νὰ ἴστασαι στερρῶς ἐπὶ τοῦ ἐπιπίου, πρὸ πάντων δὲ νὰ εἶσαι τολμηρός.»

Πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ταῦτα μερμηρίζων κατὰ φρένα εἶχα κἄπως γελοῖαν τὴν ἐκφρασιν τοῦ προσώπου, διότι ὁ Αἰμίλιος μὲ παρεθέρη μετὰ τῆς αὐθάδους ἐκείνης περιεργείας, μεθ' ἧς τὰ παιδιά παρατηροῦσι τοὺς προβεβηκότας τὴν ἡλικίαν καὶ τοὺς πληκτικούς! Ἡγέρθη, ἐχαιρέτισα μετὰ δειλίας δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, καὶ δι' ἀδεξίων ἐλιγμῶν μεταξύ τῶν διεσπαρμένων παιγνιδίων, τῶν ἐδωλίων καὶ τῶν ἐσθήτων τῶν ἐπισκεπτριῶν, ἐξῆλθον διὰ τῆς θύρας, «Γιαννάκης ὅπως πάντα.»

(André Theuriet).

Δ.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

Τὸ τμήμα τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ σήμερον ἰστάμεθα, δὲν ἔχει καθ' ἑαυτὸ σημασίαν διάφορον παντὸς ἄλλου τμήματος χρόνου. Εἶνε ἀπλῶν μικροσκοπικὸν σημεῖον ἐν τῷ ἀπείρῳ τοῦ χρόνου διαστήματι· εἶνε ἀπλῆ σταγὼν ἐν τῷ ἀκατασχέτῳ τοῦ χρόνου χεϊμάρρῳ, ὅστις οὐδέποτε ἴσταται, οὐδὲν γινώσκει ὄριον. Καὶ ὅμως ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῦ νέου ἔτους ἔχει μεγίστην σημασίαν δι' ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς, οἵτινες διὰ τοῦ μέτρου τοῦ χρόνου μετροῦμεν καὶ ἐν αὐτῷ βλέπομεν τὴν ζωὴν ἡμῶν κινουμένην. Τὸ λῆξαν ἔτος εἶνε μέρος τῆς ζωῆς ἡμῶν! Μετὰ τοῦ παρερχομένου χρόνου συνδέονται αἱ ἐλπίδες ἡμῶν καὶ οἱ πόθοι, ἡ χαρὰ καὶ ἡ λύπη, αἱ μέριμναι καὶ οἱ ἀγῶνες. Τὸ λῆξαν ἔτος εἶνε ὡς τις παλαιὸς φίλος, μεθ' οὗ συνεβαδίσσαμεν, καὶ ὅστις συμμετέσχε καὶ τῶν παιδρῶν καὶ τῶν ἀλγεινῶν ἡμῶν συναισθημάτων. Δὲν δυνάμεθα ν' ἀποχωρισθῶμεν αὐτοῦ διὰ παντὸς χωρὶς νὰ εἴπωμεν εἰς αὐτὸ τὸ ὕστατον χαιρε. Εἶνε αὕτη ἡ εἰκὼν ἡμῶν.

Ἄλλ' ἐνῷ ἀποχωρίζομεθα τοῦ παλαιοῦ, ὑποδεχόμεθα τὸ νέον ἔτος. Αἱ θύραι τοῦ νέου ἔτους διανοίγονται πρὸ ἡμῶν· χαιρετίζομεν αὐτό. Παλαιὸν καὶ νέον συναντῶνται καὶ τείνουσιν ἀλλήλοισ τὰς χεῖρας. Καὶ τὸ νέον τοῦτο ἔτος πρόκειται μίγμα ἐκ παλαιοῦ καὶ νέου, ἐξ ἀναμνήσεων καὶ ἐλπίδων, ἐκ μένοντος καὶ παρερχομένου, ἐκ χαρᾶς καὶ λύπης. Ὑπὸ λύπης κυριεύομεθα, ὅταν, ἐπισκοποῦντες τὸ παρελθόν, ἀναμνησθῶμεν πόσαι προσφιλεῖς ὑπάρξεις συνετάφησαν μετὰ τοῦ ληξαντος ἔτους, πόσα ποθητὰ πρόσωπα εἰς μάτην ἀναζητοῦμεν μεταξύ ἡμῶν. Ὑπὸ λύπης κυριεύομεθα, ὅταν, ἐπισκοποῦντες τὸ παρελθόν, ἴδωμεν, πόσων ἡμελήσαμεν, πόσας δυνάμεις συνετρίψαμεν, πόσον χρόνον εἰς μάτην κατηναλώσαμεν, πόσοι πόθοι ἡμῶν ἔμειναν ἀνεκπλήρωτοι. Ἄλλὰ κατὰ τὸ νέον ἔτος καὶ ὑπὸ ἐτέρου καταλαμβανόμεθα αἰσθήματος, τοῦ τῆς ματαιότητος, ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος, ὅτι βαίνομεν ἐγγύτερον εἰς τὸ ἐπὶ γῆς τέρμα ἡμῶν. Ἐγενόμεθα πρεσβύτεροι κατὰ ἓν ἔτος. Δὲν δυνάμεθα νὰ προλάβωμεν τὴν βαθμιαίαν ἐξασθένησιν καὶ καταπτώσιν τῶν σωματικῶν δυνάμεων. Βαθμηδὸν τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν ἀμαυροῦται· τὸ αἶμα κυκλοφορεῖ βραδύτερον εἰς τὰς φλέβας· ἡ κίνησις τῶν μελῶν γίνεται βαρύτερα· αὐταὶ αἱ πνευματικαὶ δυνάμεις ἐξασθενούσι.

Καὶ ὅμως ἐν τῷ μέσῳ τῆς βαθμιαίας ταύτης ἐξασθένησεως καὶ καταπτώσεως δυνάμεθα νὰ διατηρῶμεν πάντοτε τὴν νεότητα. Ναί· ὑπάρχει μόνιμος καὶ διαρκὴς νεότης. Ὑπάρχει πτῆσις τοῦ πνεύματος, ἀφ' ἧς οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐκπίπτωμεν. Ὑπάρχει παιδρὰ ἐλπίς, ἣτις καὶ τοὺς κροτάφους τοῦ γήρατος περιβάλλει. Ὑπάρχει